

Antonín Kanda: Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku. Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.

Linde Praha, a.s., 1999, 307 stran, ISBN 80-7201-183-9

Jan Hurdík

A. Nakladatelství Linde Praha vydalo jako svou v pořadí 283. publikaci monografii významného českého civilisty a špičkového odborníka v oboru mezinárodního práva soukromého, Prof. JUDr. Antonína Kandy, DrSc., věnovanou institutu mezinárodní kupní smlouvy. Vydání práce zaměřené k tomuto tématu je nesporně samo o sobě záslužný počín: mezinárodní směna zboží vstupuje spolu s nezvratným procesem ekonomické globalizace stále intenzivněji do každodenních hospodářských vztahů jako jejich samozřejmá realita. Tím nabývají nového významu i právní instituty a jejich právní úprava, které sice existují, nyní však nacházejí novou dynamiku svého uplatnění.

Jedním z takových institutů a jejich právních úprav je i smlouva o mezinárodní koupi zboží se svou mezinárodně právní úpravou provedenou Úmluvou OSN o mezinárodní koupi zboží, přijatou na diplomatické konferenci ve Vídni v roce 1980, a již dříve, v roce 1974 na diplomatické konferenci v New Yorku přijatá Úmluva o promlčení při mezinárodní koupi zboží. Obě úmluvy byly ratifikovány naší republikou a publikovány ve Sbírce zákonů, a to Úmluva o promlčení při mezinárodní koupi zboží pod č. 123/1988 Sb. a Úmluva o smlouvách o mezinárodní koupi zboží pod č. 160/1991 Sb. Obě úmluvy se tak staly významnou součástí vnitrostátního českého soukromého práva, a nejen to: obě jsou – za splnění podmínek objektivně stanovených smlouvami – závazně aplikovatelné na jimi regulované právní vztahy. Na druhé straně však strany mohou vyloučit použití Úmluvy o smlouvách o mezinárodní koupi zboží, případně – s výjimkou čl. 12 – kterékoli ustanovení Úmluvy zrušit nebo změnit.

Tyto všechny skutečnosti zdůrazňují nutnost znalosti jak citovaných úmluv, tak jejich obecnějších právních souvislostí a praktických otázek jejich aplikace nejširším spektrem právníků jakkoli svou činností spjatých s mezinárodním obchodem, obchodníků, ale i studentů práv, zahraničního obchodu a dalších. Jim všem je publikace určena a – vzhledem ke svým odborným i didaktickým kvalitám – je zcela způsobilá splnit jejich očekávání.

B. Monografie je členěna do deseti základních částí, orientovaných na hlavní instituty Úmluvy o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Pojmem základním – mezinárodní kupní smlouva – se zabývá část první. Autor zdůrazňuje, že jako kritérium pojmu mezinárodní kupní smlouva zvolili její tvůrci obecné subjektivní kritérium, které považuje za předmět své působnosti kupní smlouvu uzavřenou mezi stranami, které mají místa podnikání v různých státech (čl. 1 odst. 1 Úmluvy). Část druhá práce obecně charakterizuje Úmluvu o smlouvách o mezinárodní koupi zboží a zabývá se její aplikovatelností a vztahem ke standardním obchodním podmínkám EHK OSN a Mezinárodním vykládacím pravidlům (INCOTERMS), jakož i k zásadám mezinárodních obchodních smluv, včetně úpravy kupní smlouvy s mezinárodním prvkem v českém právním řádu. Část třetí až devátá s přehledem a systematicky analyzuje jednotlivé prvky a fáze realizace mezinárodní kupní smlouvy: náležitosti smlouvy, proces jejího uzavření, obsah mezinárodní kupní smlouvy (práva a povinnosti prodávajícího a kupujícího) přechod nebezpečí škody na zboží, právní následky porušení smluvních povinností (odstoupení od smlouvy jako sankce, odpovědnost za škodu), jakož i následky nemožnosti plnění či zmaření účelu smlouvy.

Desátá část práce se věnuje možnosti uplatnění výhrad, časové působnosti Vídeňské úmluvy, její vypočítelnosti a vztahu k jiným úmluvám, jak jsou obsaženy v závěrečných ustanoveních Úmluvy.

Práce je vybavena bohatým a strukturovaným přehledem literatury a obsahuje rovněž texty obou Úmluv v jazyce českém, anglickém a francouzském.

C. Monografie profesora Kandy není klasickým komentářovým dílem, ačkoli se do značné míry systematickou Vídeňskou úmluvou řídí. Její obsah a rozsah překračuje rámec komentáře a představuje dílo systematicky komplexní a myšlenkově koherentní, didakticky vytržbené, vysoce odborné a přitom svým podáním a stylem přístupné nejen právníké veřejnosti. V tomto smyslu se práce jistě stane vítaným průvodcem (nejen) řady osob činných v mezinárodním obchodním styku a cenným přírůstkem mnohé knihovny.